

ни представи, овладяването на буквите и обединяването им в думи. Накрая следва съотнасянето на думите и фразите от устната реч.

Типично за тази степен е, че в четивното поле на детето попада отделната буква и то се стреми да чете по букви. Грешките при четенето са разнообразни. Детето може да бърка буквите, да не умее правилно да ги свързва, да не улавя съответния звук в думата. Това се обяснява с факта, че на този етап все още не са укрепнали връзките между зрителните образи, от една страна, и акустичните и речедвигателните, от друга. Всеки път, когато пред детето се поставя задачата да прочете нещо, то като че ли го прави за първи път. Решаващо значение има разбирането на прочетенния текст.

Разбирането на текста е своеобразно. Детето прочита думата и едва след това осъзнава значението ѝ. Това обяснява навика му да повтаря току-що прочетеното. В повторното възпроизвеждане на звуковия образ на думата децата намират едно от средствата за вникването в смисъла на прочетеното. Друга черта, характерна за процеса на разбирането, е, че четенето на изреченията става на принципа на присъединяване на думите една към друга. Думите се четат поотделно, без да се осмислят и да се произнасят с необходимата за фразата интонация.

Втората степен е, когато учениците вече познават буквите. Познаването на буквите, сливането им в срички, обединението на сричките в думи не предизвикват особени затруднения у децата. Единицата за четене вече не е буквата, а сричката. Сричката губи своята независимост и изпъква като част от думата.

Следващият етап на развитие на уменията за четене е *етапът на овладяване на цялостни похвати*. Това е нова фаза на преход към цялостни актове на възприемане. Думите вече не са единици в текста и стават компоненти на фразата.

Четвъртият етап е етапът на синтетично четене. Синтезират се не само буквите в думата и артикулирането на звуковете в срички и думи, но и думите в системата на фразата. По този начин рязко се подобрява разбирането на текста от децата. Основната задача на четенето, която е разбиране на прочетеното, вече се решава в цялостния процес на възприемане. Детето започва да насочва основното си внимание към осмисляне съдържанието на текста.

Обучението по четене се осъществява и чрез художествените произведения. Затова при разработването на методиката трябва